

Részletes ismertető a Történelem 8. tankönyvről

(FI-504010801/1; FI-504010802/1)

A tankönyv tartalmi jellemzői

A tankönyv a nyolcadikos évfolyam történelem tananyagát foglalja magában. Megfelel a Nemzeti Alaptanterv és a kapcsolódó kerettantervek tartalmi előírásainak. Követi ezek tematikus felépítését, időrendi szerkezetét. Két-két fejezetben mutatja be a nagyvilág és Magyarország 1945-től 1980-as évekig lezajlott történelmét. Egy külön fejezet foglalkozik a rendszerváltozás eseményeivel és azt ezt követő demokratikus átalakulással. A kerettdrvben az ugyancsak a nyolcadik évfolyamra előirt társadalmi, gazdasági, állampolgári és médiaismeretekkel is foglalkozik a tankönyv utolsó nagy fejezete.

A tankönyv módszertani eszközrendszere

A fejezetek és a leckék terjedelme arányos, megfelel a feldolgozás és a taníthatóság követelményeinek. A fejezetek elején pontokba szedve tüntettük fel az ismeretanyag érdekességeit és a tanulói képességfejlesztés lehetőségeit. Ezenkívül egy-egy projektfeladatot is találnak itt a diákok. Ezek elkészítése a téma leckéinek feldolgozásával párhuzamosan az önálló kutatás és a közösen végzett munka élményét nyújthatják a számukra.

A tankönyv elején az év eleji ismétlést lehetővé tevő feladatsor található. A tanulás eredményességét szolgálja ezenkívül a tankönyv végi kislexikon, amelyben minden kerettantervben előirt fogalom és név meghatározása megtalálható. A tankönyvet a legfontosabb egyetemes és magyar történelmi eseményeket bemutató szinkrón időrendi táblázat zárja.

A tankönyvi leckék szerkezete könnyen áttekinthető: a szöveges és a képi elemek egymást erősítve szolgálják az értő befogadást, ébren tartják az érdeklődést és további ismeretek megszerzésére ösztönöznek. A képek, térképek és a szöveges források értelmezését kérdések, feladatok segítik. Az olvasmányok és a források elemzésével differenciáltan fejleszthető a szövegértés. Sok feladat az olvasott szöveg lényegének kiemelését gyakoroltatja, és ezt a szövegkiemelések is segítik. A tankönyv gondot fordít az iskolán kívüli tanulási források és lehetőségek kihasználására. Ajánlásokkal és feladatokkal ösztönöz a könyvtár és az internet használatára. A tankönyvhöz tartozó digitális anyagok a Nemzeti Köznevelési portálon (NKP – Okosportál) érhetőek el.

A tankönyv lehetőséget ad az önálló tanulói munkára és a kooperatív tanulásra. A feldolgozás során, a

feladatokon keresztül világossá válik a tanuló számára, hogy a különböző típusú források más-más jellegű kérdésekre adnak választ, illetve a különböző típusú történelmi források különböző jellegű elemzést és értékelést igényelnek. A helyes értelmezést szolgáló kulcsfogalmak (pl. változás és folyamatosság; ok és következmény; történelmi forrás; tény és bizonyíték; történelmi nézőpontok) újabb és újabb történelmi kontextusokban történő gyakoroltatása a nyolcadik évfolyamon is folytatódik. Ezekről egy összefoglaló táblázat is megtalálható a tankönyv végén.

A tankönyv nyelvezetének jellemzői

A tankönyv nyelvezete igényes, ugyanakkor a nyolcadikos korosztály számára is érhető, olvasható. A szerzők kerülnek a bonyolult mondatstruktúrákat. Szakkifejezéseket, idegen szavakat csak a legszükségesebb esetekben használ a tankönyv, és ezek magyarázatát (idegen szavak esetében a kiejtését is) pontosan és érthetően megadja közvetlenül a szövegek mellett is.

A munkafüzet jellemzői

A tankönyvi leckékhez illeszkedő munkafüzet lehetőséget biztosít arra, hogy tanulók a tanórán elhangzott ismereteket a munkafüzet segítségével elmélyítsék. A munkafüzet célja, hogy a tanulók képesek legyenek önálló ismeretek megszerzésére, értelmezésére, ezek alapján önálló vélemény kialakítására is. Ezért a feladatok nagy részét érdemes már az új ismeretek megismerésével összekapcsolni, aktív szerepet adva így a diákoknak a tanulás ezen szakaszában is. Természetesen található a munkafüzetekben olyan feladatok is, amelyek a megtanultak gyakorlására és önellenőrzésre is alkalmasak. Az egyes fejezetben tanultak összefoglalásához külön feladatsorok állnak a tanárok rendelkezésére.

A munkafüzet nagy hangsúlyt fektet a fogalomhasználatra. Az új fogalmak egy-egy feladatsoron belül több feladatban is előkerülnek (keresztrejtvény, összekötős feladat, igaz–hamis, egyszerű fogalommeghatározás). Az időbeni tájékozódást időszalagos, a térbeni tájékozódást vaktérképes feladatok gyakoroltatják. A feladatok túlnyomó többségét a munkafüzetben kell megoldaniuk a tanulóknak, csak szövegalkotást igénylő feladatok esetében kell a füzetet használniuk.

Kapcsolódó kiadvány:

Történelmi atlasz általános iskolásoknak (FI-504010503/2)

